

ПРОБЛЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

студент гр. М-91 Шейко Є.

Встановлення ринкової економіки на базі різних форм власності створило умови для розвитку нових форм організації виробництва, серед яких найбільш адаптованими до ринку є фермерські господарства. Розвиток фермерських господарств сприяє зміцненню ефективності сільського господарства, тому потрібно звернути увагу на досконалість бухгалтерського обліку фермерства. Трансформація форм власності і господарювання та розвиток фермерства в аграрному секторі економіки України є комплексною сферою агроекономічних досліджень, що широко висвітлені в працях В.Я. Месель-Веселяка, М.М. Федорова, С.В. Долинського, А.Ф. Бурика., М.Ф. Огійчука, В.Г. Лінника, С.І. Дем'яненка. Успішна діяльність фермерських господарств та ефективні ділові відносини з ринковим середовищем вимагають забезпечення їх керівників чіткою системою облікової інформації, тому для цих господарств облік дає змогу оптимально поєднати правовий, організаційний і економічний механізми господарювання.

Зважаючи на те, що Методичні рекомендації, котрі регулюють ведення бухгалтерського обліку фермерських господарств були прийняті тоді, коли ще не було чіткого законодавчого розмежування фермерських та особистих селянських господарств, окремі їхні положення вимагають перегляду та уточнення [1]. Особливістю обліку фермерських господарств є те, що до них не можна застосовувати загальні принципи організації обліку сільськогосподарських підприємств, так як облік фермерських господарств повинен бути малозатратним та спрощеним.

Найбільш проблемними питаннями організації та ведення обліку фермерських господарств є:

1) здійснення оцінки біологічних активів та сільськогосподарської продукції. Згідно з П(С)БО 30 первісною вартістю біологічних активів, що одержані як внесок до статутного капіталу підприємства, визнається погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість з урахуванням витрат, безпосередньо пов'язаних з доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою, а додаткові біологічні активи при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу [2].

2) визначення суми витрат на місці майбутнього продажу є досить проблематичним, про що свідчать економічна ситуація на ринку сільськогосподарської продукції.

3) процес переоцінки біологічних активів до справедливої вартості на кожен дату проміжного балансу (щоквартально), що суттєво збільшує обсяг роботи бухгалтерів. Потрібно відмітити, що в бухгалтерському обліку до сьогодні оцінка сільськогосподарської продукції розглядалася лише як один із його методів, який базується на принципі історичної собівартості. Однак з прийняттям П(С)БО 30 „Біологічні активи” від бухгалтерів вимагатимуть застосовувати оцінку, що базується на ринкових цінах, а тому бухгалтери повинні мати крім облікової кваліфікації ще й навички оцінювачів.

4) виконання калькуляції собівартості продукції. Згідно з П(С)БО 30 „Біологічні активи” оцінка біологічних активів та сільськогосподарської продукції повинна проводитись для квартальної та річної фінансової звітності, але для податкового обліку суттєвим є визначення саме собівартості, а не цін на активному ринку.

Пропонуємо наступні шляхи вирішення зазначених проблем:

1) Уточнення Методичних рекомендацій з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах, затверджених наказом Міністерства агрополітики від 2001.07.02 № 189.

2) Постійне удосконалення існуючих та розробка нових реєстрів аналітичного та синтетичного обліку для потреб обліку фермерських господарств.

3) Формування інститутів підвищення кваліфікації бухгалтерів з питань обліку та оцінки сільськогосподарського виробництва.

4) Визначення чіткої межі скорочення обліку, яка б, з одного боку – спростила звітність фермерських господарств, а з іншого – забезпечувала всі потреби управління.

Подані вище шляхи вирішення проблеми, сприятимуть удосконаленню бухгалтерського обліку фермерських господарств. І першим кроком повинно стати уточнення Методичних рекомендацій з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах.

1. Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 30 „Біологічні активи”.

Науковий керівник: аспірант Білопільська О. О.